

РОБОЧІ БРИГАДИ - ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ СПІЛКУВАННЯ
МІЖ УЧНЯМИ ПІД ЧАС ЇХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В.Каленик

/Сумський державний педінститут/

В.Бала, М.Каленик

/м. Суми, сер. шк. № 9/

Використання робочих бригад учнів у навчальному процесі має на меті: 1/ врахування за допомогою самих учнів їх індивідуальних можливостей; 2/ надання їм свободи в організації своєї навчальної діяльності, виборі завдань, встановленні строків звітності; 3/ організацію діяльності школярів над кожним питанням шкільної програми і контролю за її результатами; 4/ зменшення дефіциту навчального часу на уроці. Одночасно ця форма роботи дозволяє організувати таке спілкування між тими, хто навчається, для якого характерні: взаємодопомога, взамоконтроль, самоврядування.

Робочі бригади складаються з чотирьох учнів, робочі місця яких знаходяться за сусідніми учнівськими столами. У кожній бригаді є бригадир. Якщо в класі кількість учнів не кратна чотирьом, то бригада може складатися з двох-трьох школярів.

Під час першої зустрічі вчитель розповідає учням про мету створення бригад і пропонує подумати про їх склад, враховуючи, щоб вони змогли одержати в бригаді, якщо буде потрібно, допомогу у навчанні. Надається деякий час для пропозицій. Учні самі визначають склад бригади і її лідера. Після того, як учителя будуть подані списки бригад, він розміщує їх у класі. Якщо створена бригада з учнів, в систематичній роботі яких учитель не впевнений, то вона розміщується так, щоб вчитель зміг постійно спостерігати за її діяльністю.

Використовується бригадна форма роботи на різних етапах навчальних занять і з різною метою.

Після введення змісту відповідного логічно закінченого матеріалу /блоку структурних елементів/ вчитель повідомляє учням вимоги до оцінки відповідей, враховуючи вік учнів, їх склад і можливості, профільність навчання школярів у даному класі. Тому вимоги до оцінки знань тих хто навчається, у різних вчителів, у різних колективах учнів можуть бути різними, але не нижче загальноприйнятих у шкільних програмах.

На початку уроку /але не обов'язково кожному/ виділяється

- час 10-15 хвилин для бригадної роботи. Члени бригади, бригадир звітуються перед товаришами за наслідки своєї роботи над змістом тих питань, що були вже введені. Бригадир, враховуючи вимоги, які повідомив учитель, виставляє відмітки у "свій" журнал /в його зошиті виділена сторінка, в якій вказані прізвища членів бригади і номери питань /блоку /, що оцінюються/. При цьому не вимагається обов'язкова відповідь по матеріалу /блоку/ на наступному уроці, після його введення. Справа в тому, що деяким учням потрібно послухати товаришів, з'ясувати незрозумілі питання, додатково повторити і вивчити відповідний матеріал. Учень може відзвітуватися в той час, коли він вважає себе підготовленим до цього, але обов'язково в строки, що визначає учитель.

Відмітки, що одержали учні за відповіді у бригаді, учитель виставляє у свій журнал, який аналогічний класному.

Під час роботи учнів в бригаді вчитель викликає до себе окремих школярів і проводить опитування по тому матеріалу, по якому вони вже одержали відмітку у бригаді. Вчитель для контролю за об'єктивністю відміток, що були виставлені у бригаді, використовує усі види опитувань. Після опитування учнів по всьому попередньо зданому матеріалу учитель переносить відмітки з свого журналу у класний, вносячи відповідні корективи, повідомляючи про це учня.

Наявність власного журналу учителя пояснюється тим, що відмітки у класному журналі об'єктивні, викладач має можливість слідкувати за динамікою розвитку учня не тільки у даному класі, а і за всі роки вивчення даного навчального предмета. В окремих випадках, але не в кінці чверті, учитель може дозволити учню ще раз відзвітуватися за результати роботи над певним матеріалом, з метою покращення відмітки. Взагалі, учні повинні знати, що їм треба засвоїти увесь вивчений матеріал і показати знання його в будь-який час. Їм надається свобода у виборі строків звітності, тому перездача матеріалу може бути тільки у виключних випадках. Головне, щоб кожний учень відзвітувався за результати його роботи над кожним питанням програми /блоку/ не залежно від того був він присутній у класі під час вивчення цього питання, чи ні. Допомогти учню, який пропустив заняття, розібратися у відповідному матеріалі повинні члени бригади. Бригади використовуються під час виконання учнями завдань учителя, в тому числі і творчих завдань.